

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 stycznia 2025 r.

Pozycja 18

POSTANOWIENIE z dnia 24 lipca 2024 r. Sygn. akt Ts 293/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Michał Warciński,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej A.D. o zbadanie zgodności:

art. 116 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177) w zakresie, w jakim ustawodawca dopuścił się pominięcia legislacyjnego, nie regulując procedury udzielenia prokuratorowi urlopu dla poratowania zdrowia oraz nie przewidując drogi odwoławczej od decyzji organu administracji publicznej, z art. 2 w związku z art. 7 oraz art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

- 1) odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu;**
- 2) oddalić wnioski o zabezpieczenie roszczenia skargi konstytucyjnej.**

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 10 października 2023 r. (data nadania) A.D. (dalej: skarżąca), działając we własnym imieniu, wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia, sformułowanym na tle następującej sprawy.

Skarżąca, jako prokurator, wniosła o udzielenie jej płatnego urlopu dla poratowania zdrowia. W piśmie z 22 czerwca 2023 r. (data nadania – 3 lipca 2023 r.; sygn. pisma [...]) Dyrektor Biura Kadr Prokuratury Krajowej poinformował, że I Zastępca Prokuratora Generalnego – Prokurator Krajowy wniosku nie uwzględnił. Zdaniem skarżącej jest to ostateczne orzeczenie w jej sprawie. W piśmie z 15 lutego 2024 r. (data nadania) skarżąca poinformowała, że od decyzji z 22 czerwca 2023 r. nie został wniesiony środek zaskarżenia.

Zaskarżonemu art. 116 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. poz. 177; dalej: u.p.p.) w zakresie, w jakim ustawodawca dopuścił się pominięcia legislacyjnego, nie regulując procedury udzielenia prokuratorowi urlopu dla poratowania zdrowia oraz nie przewidując drogi odwoławczej od decyzji organu administracji publicznej, skarżąca zarzuciła, że doprowadził do naruszenia jej konstytucyjnych wolności i praw odczytywanych przez nią z: art. 7 Konstytucji, przez naruszenie zasady legalizmu; art. 2 Konstytucji, przez naruszenie zasady demokratycznego państwa prawnego; art. 78 Konstytucji, przez

naruszenie zasady zaskarżalności decyzji wydanych w pierwszej instancji; art. 32 ust. 1 Konstytucji, przez łamanie zasady równości w aspekcie sprawiedliwości społecznej i art. 45 ust. 1 Konstytucji, przez naruszenie prawa do sądu w postaci prawa uruchomienia procedury sądowej.

Oprócz powyższych, skarżąca wskazuje na naruszenie art. 24 Konstytucji, przez niedopełnienie obowiązku tworzenia przez państwo gwarancji ochrony pracy oraz art. 68 Konstytucji, przez naruszenie prawa do ochrony zdrowia.

Skarżąca zażądała także udzielenia zabezpieczenia roszczenia o urlop dla poratowania zdrowia, o którym mowa w art. 116 u.p.p. przez zmianę decyzji Prokuratora Krajowego i zapewnienie udzielenia sześciomiesięcznego urlopu dla poratowania zdrowia od 1 listopada 2023 r.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Rozpatrywana skarga konstytucyjna nie spełnia wymagań konstytucyjnych oraz ustawowych, które pozwalają na nadanie jej dalszego biegu. Jedną z przesłanek nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu jest wydanie przez sąd lub organ administracji publicznej w sprawie skarżącego ostatecznego rozstrzygnięcia o jego wolnościach, prawach lub obowiązkach określonych w Konstytucji, zgodnie z jej art. 79 ust. 1. Podobnie w myśl art. 77 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna może być wniesiona po wyczerpaniu drogi prawnej, o ile droga ta jest przewidziana, w ciągu 3 miesięcy od dnia doręczenia skarżącemu prawomocnego wyroku, ostatecznej decyzji lub innego ostatecznego rozstrzygnięcia. Wyczerpanie drogi prawnej jest warunkiem koniecznym z punktu widzenia subsydiarności skargi konstytucyjnej. Skarżący ma zatem obowiązek uprzedniego skorzystania ze zwyczajnych środków odwoławczych. W przypadku braku dostępu do drogi sądowej, konieczne jest uprzednie uzyskanie orzeczenia stwierdzającego niedopuszczalność takiego środka z mocy prawa (por. postanowienia pełnego składu TK z: 19 października 2021 r., sygn. SK 72/20, OTK ZU A/2021, poz. 55; 10 marca 2015 r., sygn. SK 65/13, OTK ZU nr 3/A/2015, poz. 35; 19 czerwca 2012 r., sygn. SK 37/08, OTK ZU nr 6/A/2012, poz. 69; postanowienia TK z: 4 lipca 2023 r., sygn. SK 81/22, OTK ZU A/2023, poz. 66; 9 maja 2023 r., sygn. SK 20/22, OTK ZU A/2023, poz. 48; 8 czerwca 2022 r., sygn. SK 74/20, OTK ZU A/2022, poz. 39; 12 maja 2021 r., sygn. SK 114/20, OTK ZU A/2021, poz. 26; 12 maja 2021 r., sygn. SK 115/20, OTK ZU A/2021, poz. 27; 12 maja 2021 r., sygn. SK 116/20, OTK ZU A/2021, poz. 28; 23 lutego 2021 r., sygn. SK 33/20, OTK ZU A/2021, poz. 12; 19 stycznia 2021 r., sygn. SK 47/19, OTK ZU A/2021, poz. 9; 17 lipca 2019 r., sygn. SK 5/19, OTK ZU A/2019, poz. 42; 9 kwietnia 2019 r., sygn. SK 7/19, OTK ZU A/2019, poz. 15; 6 czerwca 2018 r., sygn. SK 44/15, OTK ZU A/2018, poz. 37; 17 października 2017 r., sygn. SK 47/15, OTK ZU A/2017, poz. 67; 29 października 2002 r., sygn. SK 20/02, OTK ZU nr 5/A/2002, poz. 79; 12 marca 2020 r., sygn. Ts 152/18, OTK ZU B/2020, poz. 205; 15 stycznia 2020 r., sygn. Ts 90/18, OTK ZU B/2020, poz. 261; 16 września 2019 r., sygn. Ts 93/19, OTK ZU B/2020, poz. 22; 23 lipca 2019 r., sygn. Ts 74/19, OTK ZU B/2020, poz. 17; 18 czerwca 2019 r., sygn. Ts 92/17, OTK ZU B/2023, poz. 68; 11 lipca 2018 r., sygn. Ts 147/17, OTK ZU B/2019, poz. 135; 20 marca 2018 r., sygn. Ts 216/17, OTK ZU B/2018, poz. 109; 13 grudnia 2017 r., sygn. Ts 124/17, OTK ZU B/2018, poz. 72; 25 czerwca 2017 r., sygn. Ts 145/16, OTK ZU B/2019, poz. 87; 21 czerwca 2017 r., sygn. Ts 148/16, OTK ZU B/2017, poz. 271; 5 kwietnia 2017 r., sygn. Ts 222/16, OTK ZU B/2017, poz. 81; 8 grudnia 2016 r., sygn. Ts 238/16, OTK ZU B/2018, poz. 101; 6 lipca 2011 r., sygn. Ts 154/10, OTK ZU nr 4/B/2011, poz. 318; 21 czerwca 2010 r., sygn. Ts 243/09, OTK ZU nr 6/B/2010, poz. 454; 19 marca 2010 r., sygn. Ts 157/09, OTK ZU nr 4/B/2010, poz. 290; 15 grudnia 2009 r., sygn. Ts 173/08, OTK ZU nr 1/B/2010, poz. 25).

Wszystkie zarzuty skargi powiązane są z brakiem możliwości weryfikacji decyzji organu państwowego wydanej w sprawie skarżącej. Dla merytorycznej oceny tych zarzutów konieczne zatem było wniesienie środka odwoławczego od czynności wyrażonej w powołanym w skardze piśmie. Tylko w ten sposób organ państwowy mógł przesądzić o braku środka zaskarżenia, a tym samym zostałyby przesądzona kwestia ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie – przesłanki wymaganej przez art. 79 ust. 1 Konstytucji.

2. Wobec odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, żądanie zabezpieczenia roszczenia skargi stało się bezprzedmiotowe.

Niemniej należy podkreślić, że żądanie to nie mogłoby być uwzględnione z uwagi na treść art. 79 ust. 1 u.o.t.p.TK, zgodnie z którym Trybunał może wydać postanowienie tymczasowe o zawieszeniu lub wstrzymaniu wykonania orzeczenia w sprawie, której skarga konstytucyjna dotyczy, jeżeli wykonanie wyroku, decyzji lub innego rozstrzygnięcia mogłoby spowodować nieodwracalne skutki, wiążące się z dużym uszczerbkiem dla skarżącego albo gdy przemawia za tym inny ważny interes skarżącego lub ważny interes publiczny. Zabezpieczenie udzielane na podstawie postanowienia tymczasowego ma zatem charakter ściśle prewencyjny, powstrzymujący (por. postanowienia TK z: 17 czerwca 2014 r., sygn. SK 19/13, OTK ZU nr 6/A/2014, poz. 64; 5 marca 2014 r., sygn. SK 5/13, OTK ZU nr 3/A/2014, poz. 35; 16 października 2012 r., sygn. SK 54/12, OTK ZU nr 9/A/2012, poz. 117; 14 grudnia 2011 r., sygn. SK 28/11, OTK ZU nr 10/A/2011, poz. 129; 22 lutego 2010 r., sygn. SK 45/09, OTK ZU nr 2/A/2010, poz. 17; 21 kwietnia 2009 r., sygn. SK 7/09, OTK ZU nr 4/A/2009, poz. 61; 26 marca 2009 r., sygn. SK 6/09, OTK ZU nr 3/A/2009, poz. 39; 17 lutego 2009 r., sygn. SK 4/09, OTK ZU nr 2/A/2009, poz. 20; 15 października 2008 r., sygn. SK 35/08, OTK ZU nr 8/A/2008, poz. 148; 1 października 2008 r., sygn. SK 15/08, OTK ZU nr 8/A/2008, poz. 143; 16 września 2008 r., sygn. SK 28/08, OTK ZU nr 7/A/2008, poz. 131; 11 czerwca 2008 r., sygn. SK 28/08, OTK ZU nr 5/A/2008, poz. 92; 23 stycznia 2008 r., sygn. SK 48/07, OTK ZU nr 1/A/2008, poz. 12; 2 lipca 2007 r., sygn. SK 46/06, OTK ZU nr 7/A/2007, poz. 82; 30 listopada 2006 r., sygn. SK 9/06, OTK ZU nr 10/A/2006, poz. 166; 14 grudnia 2004 r., sygn. SK 26/02, OTK ZU nr 11/A/2004, poz. 121; 26 września 2001 r., sygn. SK 28/01, OTK ZU nr 1/A/2002, poz. 7; 31 sierpnia 2021 r., sygn. Ts 43/21, OTK ZU B/2021, poz. 157; 14 stycznia 2020 r., sygn. Ts 108/19, OTK ZU B/2020, poz. 232; 13 grudnia 2018 r., sygn. Ts 38/17, OTK ZU B/2019, poz. 77; postanowienia tymczasowe TK z: 22 października 2013 r., sygn. SK 59/13, OTK ZU 7/A/2013, poz. 113; 23 stycznia 2008 r., sygn. SK 3/08, OTK ZU nr 1/A/2008, poz. 13; 21 września 2004 r., sygn. SK 45/04, OTK ZU nr 8/A/2004, poz. 87; 5 maja 2004 r., sygn. SK 26/04, OTK ZU nr 5/A/2004, poz. 50; 26 czerwca 2001 r., sygn. SK 19/01, OTK ZU 6/2001, poz. 168; 3 czerwca 2020 r., sygn. Ts 112/19, OTK ZU B/2020, poz. 268; 23 stycznia 2014 r., sygn. Ts 6/14, (niepubl.); 8 stycznia 2013 r., sygn. Ts 271/12, (niepubl.); 30 maja 2012 r., sygn. Ts 244/11, OTK ZU nr 3/B/2012, poz. 303; 11 lipca 2011 r., sygn. Ts 175/11, (niepubl.); 6 stycznia 2010 r., sygn. Ts 256/09, (niepubl.); 20 listopada 2009 r., sygn. Ts 24/09, (niepubl.); 1 października 2009 r., sygn. Ts 203/09, (niepubl.); 14 grudnia 2004 r., sygn. Ts 26/04, OTK ZU nr 5/B/2004, poz. 289.

Zabezpieczenie orzekane przez Trybunał Konstytucyjny nie może więc polegać na zastępowaniu czynności (działań) określonych organów lub podmiotów.

Z powyższych względów należało postanowić, jak w sentencji (art. 79 ust. 1 Konstytucji, art. 61, art. 77 i art. 79 u.o.t.p.TK).

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącey przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na niniejsze postanowienie w terminie 7 dni od daty jego doręczenia.